

Spinale en epidurale pijnbestrijding

Behandeling van pijn bij kanker

Inhoudsopgave

Wat is spinale en epidurale pijnbestrijding?	3
Voorbereiding op opname en ingreep	3
Opname en ingreep	5
Bijwerkingen en complicaties	6
Begeleiding en zorg thuis	7
Controle	7
Uw vragen	7

In overleg met uw anesthesioloog-pijnspecialist krijgt u zogenoemde spinale of epidurale pijnbestrijding. U krijgt deze behandeling in het ziekenhuis van Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar. In deze folder vindt u uitleg over deze behandeling.

Wat is spinale en epidurale pijnbestrijding?

Bij spinale en epidurale pijnbestrijding worden via een dun slangetje (katheter) pijnstillende medicijnen rechtstreeks in de ruimte met ruggenmergvloeistof (spinale ruimte), of de ruimte daaromheen (epidurale ruimte) gebracht. Dit gebeurt met behulp van een pompje met pijnstillende medicijnen die u in een tasje bij u draagt. De behandeling is vooral geschikt bij pijn in één gebied: alleen in de onderste of bovenste helft van het lichaam bijvoorbeeld.

Wie komen in aanmerking?

U komt voor deze vorm van pijnbestrijding in aanmerking als u:

- ondanks pijnstillers nog steeds (veel) pijn heeft
- last heeft van veel bijwerkingen van uw pijnstillers

Resultaat

Deze vorm van pijnbestrijding is erop gericht dat de pijn draaglijk en acceptabel is voor u.

Opname

U komt voor deze behandeling naar het ziekenhuis van Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar. U wordt 3 tot 5 dagen opgenomen. Dit is nodig omdat het bepalen van de juiste samenstelling, dosering en inloopsnelheid van de medicijnen enige tijd kost. De katheter wordt geplaatst door een anesthesioloog-pijnspecialist. Dit is een medisch specialist op het gebied van verdooving en pijnbestrijding.

Vorbereiding op opname en ingreep

Plaatselijke verdooving of sedatie

In overleg met uw anesthesioloog-pijnspecialist wordt u voor het inbrengen van de katheter plaatselijk verdoofd. Verder krijgt u in overleg sedatie. U valt dan in een lichte slaap. Als u sedatie krijgt, krijgt u de folder 'Sedatie met Propofol' mee. In voorbereiding op de sedatie vult u van tevoren thuis een algemene vragenlijst in over uw gezondheid.

Spinale en epidurale pijnbestrijding

U stuurt de ingevulde vragenlijst vóór de behandeling terug.

Belangrijk om door te geven

Wilt u van tevoren via het telefonisch spreekuur of per mail doorgeven:

- welke bloedverdunnende en/of andere medicijnen u eventueel gebruikt: een compleet overzicht is verkrijgbaar bij uw apotheek
- als u overgevoelig bent voor jodium, contrastmiddelen met jodium, bepaalde medicijnen, antibiotica of pleisters
- als u zwanger bent
- als u onlangs chemotherapie heeft gehad

U vindt ons telefoonnummer en e-mailadres verderop in deze folder.

Zijn deze gegevens al bekend bij het Pijncentrum? Dan hoeft u geen contact op te nemen.

Tijdelijk stoppen met bloedverdunnende medicijnen

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Dan kan het zijn dat u hier voor de behandeling tijdelijk mee moet stoppen. U kunt dit nakijken op het 'Instructieschema bloedverdunnende medicijnen' dat u meekrijgt. Volg deze

instructies goed op. De behandeling kan anders waarschijnlijk niet doorgaan.

Heeft u geen instructieschema meegekregen?

Heeft u geen instructieschema meegekregen? Geef dit dan ruim van tevoren via het telefonisch spreekuur of per mail door. Dit betekent namelijk niet automatisch dat u gewoon met uw bloedverdunnende medicijnen kunt doorgaan.

Belangrijk! Soms mag u niet zomaar met uw bloedverdunnende medicijnen stoppen

In bepaalde gevallen mag u niet zomaar met bloedverdunnende medicijnen stoppen. Als u recent gezondheidsproblemen heeft gehad waarvoor u bloedverdunnende medicijnen gebruikt bijvoorbeeld. Geldt dit voor u? Of twijfelt u hierover? Neem dan altijd voor overleg contact op met het Pijncentrum. Dat kan tijdens het dagelijkse telefonische spreekuur van 13:00 tot 14:00 uur, telefoon 072 - 548 4224.

Eten en drinken

Omdat u sedatie krijgt moet u voor de behandeling nuchter zijn. Dit betekent dat u een periode voor de behandeling niet mag eten en drinken. U kunt dit ook nalezen in de bevestigingsbrief die u thuisgestuurd krijgt. Als u geen sedatie krijgt, mag u voor de behandeling gewoon eten en drinken.

Wat neemt u mee?

Wilt u het volgende meenemen:

- uw legitimatiebewijs
- uw afsprakenkaartje met het registratie-etiket
- een overzicht van alle medicijnen die u (eventueel) gebruikt: een overzicht is verkrijgbaar bij uw apotheek
- neem ook voor enkele dagen een voorraad medicijnen mee

Opname en ingreep

Heeft u op de dag van de behandeling geen pijn?

Heeft u al enkele dagen tot weken heel weinig of geen pijn? Neem dan meteen contact op met het Pijncentrum. Het kan zijn dat de behandeling dan niet zinvol is.

Waar wordt u verwacht?

De behandeling wordt gegeven in het ziekenhuis van Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar. In de bevestigingsbrief die u thuisgestuurd krijgt, staat op welke afdeling u opgenomen wordt. Meestal is dit de afdeling oncologie (huisnummer 361). Het kan ook zijn dat u hier telefonisch bericht van krijgt.

Het inbrengen van de katheter

U wordt eerst plaatselijk verdoofd. Ook krijgt u eventueel sedatie. U krijgt dan een infuus in uw arm of hand. Via dit infuus krijgt u eenmalig antibiotica en de sedatie (kortwerkend slaapmiddel) toegediend. Als u sedatie krijgt, worden uw hartslag en bloeddruk gecontroleerd. Uw rug wordt afgedekt met steriele doeken. Uw huid wordt plaatselijk verdoofd. De anesthesioloog-pijnspecialist brengt vervolgens de katheter via uw rug in. Om verschuiving en/of een infectie te helpen voorkomen, wordt de katheter meestal getunneld. Dit betekent dat het slangetje onderhuids via uw zij naar buiten wordt geleid. De anesthesioloog-pijnspecialist houdt hierbij rekening met uw voorkeurshouding bij het slapen. De plek in uw zij waar het slangetje uitsteekt, wordt met een speciale pleister afgedekt.

Spinale en epidurale pijnbestrijding

Samenstelling en dosering

Terug op de verpleegafdeling, worden de juiste samenstelling en dosering van de medicijnen bepaald. Zodat de pijn met zo min mogelijk bijwerkingen voldoende onderdrukt wordt. Soms is dit even zoeken. Er komt daarom dagelijks een verpleegkundig specialist van een speciaal pijnteam bij u op de afdeling langs. Zo nodig worden de samenstelling en dosering aangepast.

Pompje

U krijgt bij uw ontslag een pompje met een cassette met daarin de vloeistof mee. Het pompje is ongeveer 4 x 9 x 11 cm groot. U draagt de pomp in een klein schouderetasje bij u. Soms zit er een knop op waarmee u zichzelf bij (meer) pijn extra pijnstillers kunt toedienen. De pomp is zo geprogrammeerd, dat u nooit te veel medicijnen kunt toedienen.

Mogelijke bijwerkingen en complicaties

Bijwerkingen

Houdt u rekening met (één van) de volgende bijwerkingen:

- sufheid en slaperigheid
- hallucinaties
- misselijkheid

- verstopping van de darmen (obstipatie)
- schokjes van handen en voeten
- doof gevoel in uw huid
- minder kracht in uw benen
- incontinentie of niet kunnen plassen: u krijgt dan zo nodig een katheter (slangetje)
- bloeddrukdaling
- eerste dagen hoofdpijn: dit gaat meestal vanzelf over (u kunt het beste zoveel mogelijk plat blijven liggen en veel drinken)

Complicaties

Houdt u verder rekening met (één van) de volgende complicaties:

- verschuiven of dubbelknikken van de katheter
- infectie: de katheter wordt dan meestal verwijderd (na een behandeling met antibiotica kan de katheter eventueel opnieuw geplaatst worden)

Bij welke klachten waarschuwt u de thuiszorg?

Neem bij (één van) de volgende klachten meteen contact op met de thuiszorg:

- koorts
- heftige hoofdpijn
- roodheid van de huid
- pus uit de wond / in het verband (lekkage van wondvocht is níet ernstig)

- eventuele andere klachten die u niet vertrouwt

U krijgt de contactgegevens bij uw ontslag mee.

Begeleiding en zorg thuis

U wordt thuis begeleid door een technisch thuiszorgteam. Dit team komt een paar keer per week bij u langs om de katheter te controleren. U kunt zo nodig ook zelf dag en nacht contact opnemen met dit thuiszorgteam. Bijvoorbeeld:

- bij problemen met het pompje
- bij bijwerkingen
- als u (veel) pijn heeft
- als de cassette met medicijnen in het pompje bijna op zijn: het thuiszorgteam vervangt dan de cassette

Herhaalrecept

U krijgt in het ziekenhuis een recept voor een nieuwe cassette met pijnstillende medicijnen mee. Daarna krijgt u bij de apotheek herhaalrecepten mee. Afhankelijk van de dosering, gaat een cassette meestal 1 tot 2 weken mee.

Controle

Afhankelijk van uw situatie komt u na een aantal weken voor controle op het spreekuur. Of de anesthesioloog-pijnspecialist of verpleegkundig pijnconsulent neemt dan telefonisch contact met u op.

Uw vragen

Telefonisch spreekuur

U kunt voor medisch inhoudelijke vragen tijdens het telefonisch spreekuur contact opnemen met de verpleegkundig pijnconsulent. Dat kan op werkdagen van 13:00 tot 14:00 uur, telefoon 072 - 548 4224.

Met dringende vragen of klachten kunt u zo nodig op werkdagen ook al eerder via het spoednummer contact opnemen met het Pijncentrum. U krijgt dit nummer mee. De thuiszorg of uw huisarts kan dit nummer zo nodig ook gebruiken voor overleg met het Pijncentrum.

Een afspraak verzetten

Voor het verzetten van een afspraak kunt u contact opnemen met een polikliniekassistente van het Pijncentrum. Dat kan op werkdagen van 09:00 tot 16:30 uur, telefoon 072 - 548 4224.

U kunt dit nummer ook bellen met eventuele administratieve vragen.

U kunt uw vraag ook mailen

U kunt uw vraag ook mailen naar pijnbestrijding@nwz.nl. Afhankelijk van uw vraag nemen wij dan binnen 1 of 2 werkdagen contact met u op.

Meer informatie over het Pijncentrum, bereikbaarheid en parkeren vindt u op www.nwz.nl/pijnbestrijding.

Colofon

Redactie: Pijncentrum Noord-Holland
Vormgeving: vormgeving Noordwest Ziekenhuisgroep
Druk: Ricoh Nederland
Artikelnummer: 222957 / 2016.11

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl